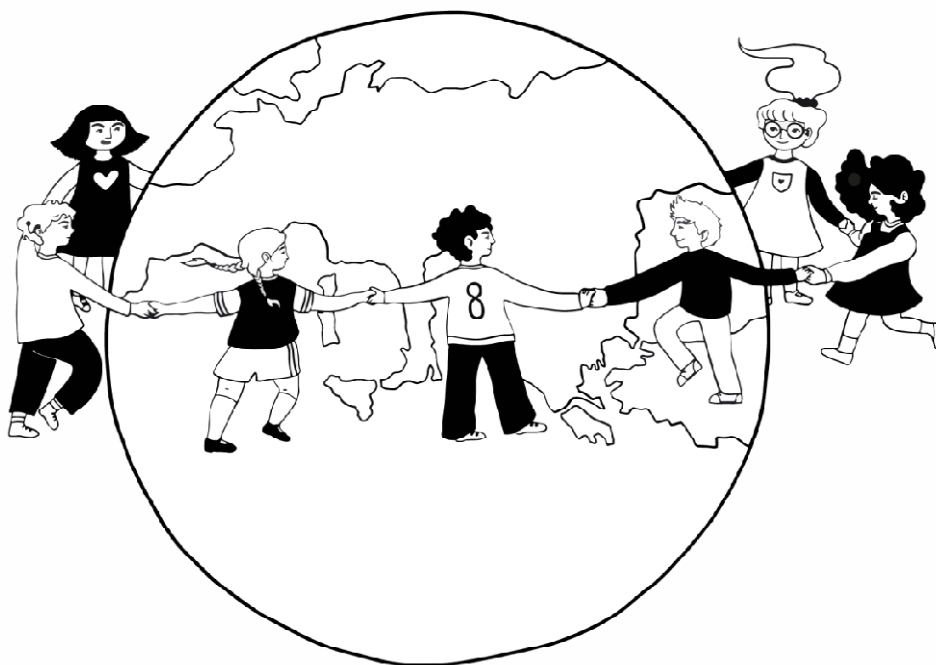

Základní škola a Mateřská škola Vyskytná

**Školní vzdělávací program
školní družiny**

ZŠ a MŠ Vyskytná

Obsah:

I. Identifikační údaje

II. Charakteristika školní družiny

III. Podmínky vzdělávání účastníků školní družiny

- Materiální podmínky
- Personální podmínky
- Ekonomické podmínky
- Bezpečnost a ochrana zdraví
- Psychosociální podmínky
- Organizační podmínky
- Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými potřebami

IV. Formy vzdělávání

V. Cíle výchovně vzdělávací práce

VI. Metody vzdělávání ve školní družině

VII. Obsah vzdělávání školní družiny

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

VIII. Evaluace a autoevaluace

Zpracovala: Jana Vaňková

I. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Vyskytná, okres Pelhřimov
příspěvková organizace

Adresa školy: Vyskytná 151, 39405 Pelhřimov

IČO: 70989192

Ředitel: Mgr. Antonín Vojáček

Kontakt: 605207884

Zřizovatel: Obec Vyskytná, Vyskytná 74, 39405 Pelhřimov

Kontakt: 565395254

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Podpis ředitele:

Razítko školy:

II. Charakteristika školní družiny

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání, přípravu na vyučování a odpočinkovou činnost pro žáky prvního stupně základní školy přihlášené k pravidelné denní docházce. Provoz školní družiny je ve dnech školního vyučování od 6.00 – 16.30 hod. V době školních prázdnin je provoz v omezené době od 6.30 – 12.30 hod. Po projednání se zřizovatelem může ředitel školy provoz v době prázdnin přerušit.

Školní družina je součástí základní školy a její prostory jsou umístěny v prvním patře budovy. Jedná se o dvě místnosti – herna s kobercem a se stoly a místnost s holčičím koutkem. Máme jedno oddělení školní družiny. Kapacita je 34 dětí. Jsou využívány i ostatní prostory školy – divadelní místnost, počítačová učebna, školní hřiště, tělocvična. Budova školy leží na okraji vesnice ve volné přírodě. Máme volný vstup na hřiště a přilehlých prostor školy.

III. Podmínky vzdělávání účastníků školní družiny

Materiální podmínky

Prostředí, ve kterém probíhá vzdělávací činnost, je bezpečné. Školní družina je vybavena novým nábytkem.

Vybavení hračkami, náčiním, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku. Je průběžně obnovováno a doplňováno.

Ke sportovním činnostem využívá školní družina prostory a náčiní pro výuku.

Personální podmínky

Ve školní družině pracuje jedna vychovatelka na plný úvazek. Vychovatelka splňuje požadavky na předepsanou odbornou způsobilost.

Vychovatelka se dle možností zúčastňuje vzdělávacích akcí v akreditovaných kurzech, organizačních porad, rozšiřuje svůj pedagogický i všeobecný rozhled samostudiem.

Vychovatelka se chová a jedná v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině. Snaží se pružně a citlivě reagovat na okamžitou situaci a na individuální potřeby účastníků.

Průběžně komunikuje s rodiči, seznamuje s úspěchy a chováním jejich dítěte ve školní družině a informuje o činnostech a připravovaných akcích.

Ekonomické podmínky

Úplata na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD a provozu ŠD

a/ výše úplaty: příspěvek na jedno dítě umístěné ve školní družině činí 100- Kč na jeden měsíc

b/ úhrada úplaty: na základě dohody s vedením ZŠ uhradí rodiče

- Od 1.9. – 31.1. příslušného školního roku částku 500- Kč
- Od 1.2. – 30.6. příslušného školního roku částku 500,- Kč

Poplatky budou hrazeny bezhotovostně na účet školy. Č.B.Ú. 622694369/0800

Bezpečnost a ochrana zdraví

Bezpečnostní podmínky jsou stanoveny řádem školní družiny. Vychovatelka je pravidelně školená podle plánu školy.

Účastníci jsou seznamováni s možnými riziky pohybu ve škole i mimo ni, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a různých předmětů.

Účastníci jsou poučeni o zásadách správného chování nejen ve škole, ale také na veřejnosti a na komunikacích, a to i v době prázdnin.

Psychosociální podmínky

1. Klidné prostředí a příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se školní družinou, školou a školkou.
2. Respekt k potřebám jednotlivce a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu dětí a osvojování si toho, co má pro žáky praktický smysl a vede k praktické zkušenosti.
3. Věková přiměřenost a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáka, jeho hodnocení v souladu s individuálními možnostmi i individuálním pokrokem, dostatečná zpětná vazba.
4. Ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.

Organizační podmínky

Uspořádání režimu dne dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby, aktivity a aktuální počet účastníků. Reaguje i na neplánované situace ve školní družině.

Ranní školní družina je nepovinná, za příchod dětí odpovídají rodiče.

Odpolední školní družina probíhá individuálně dle zápisních lístků. Po 4. vyučovací hodině si děti přebírá vychovatelka od učitelek a doprovázejí je na oběd. Po 5. vyučovací hodině odvedou děti na oběd učitelky a po obědě je přivedou do školní družiny.

Časový plán činností je uveden v Plánu práce školní družiny.

Odchod účastníků jinak než je uvedeno v zápisním lístku je možný na základě omluvenky, která musí obsahovat datum, jméno žáka, hodinu odchodu, zda odchází sám nebo s rodiči a podpis rodiče.

Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými potřebami

Žákům se speciálními potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začlenění do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost / práce s asistentem/

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmu.

IV. Formy vzdělávání

Školní družina realizuje zájmové vzdělávání formou odpočinkových, rekreačních, zájmových činností, přípravou na vyučování.

Odpočinkové činnosti mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě.

Rekreační činnosti slouží k regeneraci sil, jedná se o odpočinek aktivní, hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti rozvíjejí osobnost dítěte a umožňují dětem seberealizaci i kompenzaci školních neúspěchů. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.

Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností souvisejících s plněním školních povinností. Není povinnou činností školní družiny. Školní poznatky jsou upevňovány, doplňovány a procvičovány formou hry.

Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.

Účastníci jsou podněcováni k vlastní aktivitě. Tyto aktivity probíhají formou individuální nebo skupinové činnosti.

V. Cíle výchovně vzdělávací práce

Zájmové vzdělání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj osobnosti žáka, jeho učení a poznání, sociálních způsobilostí, osvojování základů mravních a duchovních hodnot, na nichž je založena naše společnost. Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na svoje okolí. Jde o to, vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti/ aktivní i klidové/ a přípravu na vyučování.

- nabízet smysluplné využití volného času žáků,
- zlepšovat komunikaci,
- zefektivnit spolupráci mezi základní školou a školní družinou,
- hledat možnosti ke zkvalitnění komunikace s rodiči,
- učit se poznávat, jednat, žít ve společnosti,

- vést děti k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám,
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých,
- vést děti k samostatnosti,
- vychovávat z dětí svobodné osobnosti, které budou umět vhodně obhájit svá práva a vyjádřit svůj názor,
- vést děti k pozitivnímu vztahu k životu,
- zajistit individuální přístup k dětem,
- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky,
- rozvíjet kulturně-estetické dovednosti,
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme.

VI. Metody vzdělávání ve školní družině

- výklad
- skupinová práce
- komunitní kruh
- dramatizace
- vyprávění
- doplňování textů, zápisů
- exkurze, výstavy, besedy
- práce s mapou, atlasem
- rozhovor
- spolupráce s rodiči a veřejností
- kvízy, křížovky, doplňovačky, hlavolamy
- praktické činnosti
- multimediální výchova
- hry – pohybové, konstruktivní, stolní, společenské, tvořivé, didaktické
- relaxace
- práce s informacemi

- vycházky
- evaluační metody
- projekty a programy
- soutěže, ankety, dotazníky

VII. Obsah vzdělávání školní družiny

Výchovné působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her). Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu a zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- rozvoj pohybové činnosti (pohybové hry v přírodě a tělocvičně)
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby

- schopnost vyjádřit se a naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- tolerance, ohleduplnost a otevřená komunikace

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádání se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- zvyšování sebevědomí kladným hodnocením
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů - drogy, alkohol, kouření, delikvence, virtuální drogy, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

VIII. Evaluace a autoevaluace

Hodnocení ŠVP pro ŠD bude prováděno jednou za rok. Na základě hodnocení bude ŠVP upraveno pro další školní rok.

Hodnocení vedení školy (kritéria hodnocení)

- Způsob motivace
- Vedení činnosti ŠD
- Pestrost činnosti
- Individuální přístup k dětem
- Dodržování BOZP
- Rozvoj osobnosti žáka
- Námětová pestrost
- Spolupráce s rodiči
- Prezentace ŠD na veřejnosti
- Zlepšování materiálních a personálních podmínek

Autoevaluace – vnitřní hodnocení ŠD napomáhá ke zkvalitnění práce pedagoga.

Cílem je zlepšení stávajících podmínek v činnosti ŠD a lepší komunikace s rodiči žáků.

Nástroj autoevaluace

- Rozbor dokumentace ŠD
- Zpětná vazba od dětí (rozbory s dětmi)
- Zpětná vazba od rodičů (rozhovory s rodiči na třídních schůzkách nebo individuálně)
- Rozhovory s pedagogy
- Hodnocení ředitelkou školy

Časový harmonogram

- Rozhovory s rodiči v rámci třídních schůzek nebo individuálně
- Výsledky z hospitací ředitelky školy
- Průběžné sledování a rozbory se žáky

IX. Závěr

Snažíme se společně s žáky vytvářet hranice správného chování. Děti se snažíme oceňovat, dáváme prostor pro jejich názor a řešení ve věcech, které se jich týkají.

Ideálním prostředím, kde se děti mohou učit domluvit, komunikovat a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace se smyslem pro zodpovědnost.

Ve Vyskytné 1. 9. 2024

PŘÍLOHA

Rozvíjené klíčové kompetence

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Komunikativní kompetence
4. Sociální a interpersonální kompetence
5. Občanské kompetence
6. Kompetence k trávení volného času

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

NÁŠ DOMOV, naše obec, tradice, správné chování

Vyprávění o rodině, malujeme naši rodinu, úkoly členů rodiny, popis našeho bydlení, stavíme dům z papírové krabice a z lega 1-6

Procházíme školu, poznáváme prostředí školy, zaměstnanci

zkoušíme vařit jako ve školní jídelně, výzdoba školy,

povídáme si o cestě do školy a domů, vyrábíme papírové dopravní značky a poznáváme je, děláme jízdu zručnosti na kole 1-6

Na vycházkách zjišťujeme zajímavosti naší obce, kreslíme kostel a zvonici,

stavíme z dřevěných kostek vesnici, popisujeme cestu na poštu a do obchodu,

návštěva obecního úřadu, exkurze do truhlářství a zahradnictví, kreslíme naše budoucí

povolání, hrajeme si na obchod, návštěva knihovny, vyrábíme obal na knihu a záložky

Čteme si pověsti našeho regionu, Masopust, karneval v ŠD, vyrábíme masky,

výzdoba ŠD, Vítání jara- vynášení Morany, zdobení Vajíčkovníku,

Velikonoční dílny- písničky, malování vajíček, Čarodějnický rej – vyrábění čarodějnice,

opékání vuřtů, překážková dráha

Umíme používat slovíčko děkuji, prosím, omlouvám se- známe jejich význam,
besedujeme o tom, jak se chováme v kině, divadle, na koncertě,
mluvíme správně – jazykolamy, čteme z časopisů pro děti, dramatizujeme jednoduché
pohádky, předvádíme pantomimicky různé situace
Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorech – restaurace,
dodržujeme zásady správného stolování 1-6

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Rodina, kamarádi a svátky

Besedujeme o rodině, rodičích, prarodičích, ostatních příbuzných, teta, strýc,
povolání rodičů- kreslíme, hádáme podle obrázků, pokoušíme se sestavit
jednoduchý rodokmen, vyrábíme přáníčka k narozeninám nebo k svátku,
vystoupení ke Dni matek

Vytváříme pravidla soužití ve školní družině, výroba sluníčka z papírových rukou dětí
– Sluníčko přátelství, popisujeme nejlepšího kamaráda, povídáme si o zdravých a
hendikepovaných dětech – hra na slepou bábu, cvičíme hmat...

Hledáme jména v kalendáři svých spolužáků, umět poblahopřát, vyrábíme
přáníčka, chystáme karneval, zdobíme školní družinu, připravujeme vystoupení
na Vánoce, na Den matek, vyrábíme svůj vlastní Betlém, dotváříme kreativní stolní
kalendář, zpíváme písničky na školní oslavy, tančíme a soutěžíme na Den dětí 1-6

3. LIDÉ A ČAS

Náš denní režim a jak se mění

Co by se stalo, kdyby přestal fungovat čas, vyprávíme si o víkendu, malujeme
obrázky, jak správně využíváme volný čas, roční období, vyprávíme si o tom, co si
pamatujeme, když jsme chodili do školky, co děláme teď a čím bychom chtěli být.

Mluvíme o minulosti a přítomnosti školy, vesnice 1-6

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Příroda okolo nás- rostliny, živočichové, počasí, chráníme si své životní prostředí.

Na vycházkách pozorujeme přírodu, stromy. Lípa u školy-
pozorujeme změny – střídání ročního období, sbíráme přírodniny,
krmíme ptáčky – krmítka u školy.
Staráme se o květiny v ŠD, druhy květin a bylin, poznáváme zvířata
domácí mazlíčci a péče o ně
Roční období – pouštíme draky, Vánoce pro zvířátka v lese,
malujeme krajinu podle ročních období, vycházky do přírody ,
Den Země – jak škodíme a jak chráníme přírodu, třídíme odpad,
úklid okolo školy, sázíme strom, tvoříme výrobky z přírodnin 1-6

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Poznáváme své tělo, pečujeme o své zdraví, co nám prospívá a co škodí.

Vyprávíme si o zdravém životním stylu, hygiena, škodlivost návykových
látek, učíme se zvládat krizové situace, známe základy 1. pomoci, důležitá
telefonní čísla 150, 155, 158
Zdravý jídelníček – Týden zdravých svačinek, smyslové poznávání -
čich, chuť, hmat, nejoblíbenější jídlo, Den mrkve
Denně chodíme na hřiště, hrajeme pohybové hry, v zimě probíhá
lyžařský kurz, soutěž o nejlepší stavbu ze sněhu, hrajeme míčové hry,
skáčeme přes švihadlo, sportovní odpoledne a školní olympiáda 1,2,3,4,6